Sisäministeriö LAUSUNTO SM2015-00282

PO Puiro Johanna(SM) 14.09.2015

Viite
U 7/2105 vp; 8349/15 JAIEX 19 EUROJUST 86

Asia
EU/OSA; Lakivaliokunta 16.9.2015 klo 9.30; Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Eurojustin ja Ukrainan välisestä yhteistyösopimuksesta

Sisäministeriö lausuu U-kirjeen johdosta seuraavaa:

U-kirjeen mukaan Eurojust-päätöksen 26 a artiklan nojalla Eurojust voi tehdä neuvoston hyväksymiä yhteistyösopimuksia mm. kolmansien maiden kanssa. Eurojust itse valitsee, minkä valtioiden kanssa se tekee näitä sopimuksia sekä käy neuvottelut itsenäisesti. Sisäministeriö tuo esille, että menettely poikkeaa jonkin verran siitä, miten Euroopan poliisivirasto (Europol) tekee vastaavia sopimuksia. Europolin osalta jäsenvaltioiden hyväksyntä vaaditaan sekä ennen neuvottelujen aloittamista (ns. sopimuslistalle ottamiseen) että sopimuksen hyväksymiseen. Eurojustin osalta jäsenvaltiot voivat ainoastaan hyväksyä tai hylätä neuvotellun sopimuksen. Toisaalta Eurojust päätöksen 26 a artiklan 2 kohdan mukaan Eurojustin tulee ilmoittaa neuvostolle, jos se aikoo aloittaa sopimusneuvottelut, ja neuvosto voi tehdä tarkoituksenmukaiseksi katsomansa johtopäätökset. Sisäministeriöllä ei ole tietoa, miten artiklan kyseistä kohtaa on käytännössä sovellettu.

Eurojustin ja Ukrainan välisen sopimuksen tärkein kohta on tietojenvaihtoa, ml. henkilötiedot, koskeva artikla 9. Tietoja voidaan vaihtaa sopijapuolten välisen yhteistyön tehostamiseksi vakavan rikollisuuden, erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin, torjumiseksi. Suomesta Eurojustille luovutettujen tietojen luovuttaminen kolmannelle valtiolle edellyttää kansallisen jäsenen suostumusta. Kansallisen jäsenen tulee tietoja luovuttaessaan noudattaa Suomen kansallista lainsäädäntöä, mitä sisäministeriö pitää tärkeänä tiedon omistajuus periaatteen ja luottamuksen säilyttämisen johdosta. Näin ollen kansallisen jäsenen ei tule luovuttaa eteenpäin esimerkiksi rikostutkinnan kesken ollessa sellaista haltuunsa saamaa tietoa, jota tutkinnanjohtajan käsityksen mukaan ei voida rikostutkinnallisista syistä luovuttaa.

Eurojustin yhteinen valvontaviranomainen on hyväksynyt sopimusluonnoksen. Ottaen huomioon, että sopimuksen nojalla voidaan tarpeen vaatiessa vaihtaa myös henkilötietoja, sisäministeriö pitää perusteltuna, että valvontaviranomaisen mahdollisesti esittämät kommentit on huomioitu sopimuksessa asianmukaisesti.

LIITTEET

Asiasanat	Eurojust
Hoitaa	**OM**
Tiedoksi	EUE, OKM, SM, STM, UM, VM, VNK